

Kinderschuld

Er was eens, hier ver vandaan, maar nog niet zo lang geleden, een rijke stad. Mogelijk heeft u van deze stad gehoord, want haar faam was groot. Haar naam ben echter ik vergeten, want ik was nog een kind toen ik de stad verliet.

Ik herinner me wel de gouden gevels. En de havenkade, waar altijd bedrijvigheid was. Ik herinner me wandelingen langs wuivende graanvelden. Ik was er gelukkig, als kind. U kunt zich dat misschien niet voorstellen als u mijn huidige bestaan kent. Ik heb altijd heimwee gehad naar mijn geboorteplaats. Helaas denk ik dat u me de weg daarheen ook niet kunt vertellen.



Op een dag kwam er een man naar de stad. Hij strompelde als een kobold. Hij droeg louter lompen. Hij zag eruit alsof hij een van de mannen was, die bij de stadspoort neerzonden om te bedelen bij het handelsverkeer. Deze man strompelde echter door naar het marktplein. "Ik moet de burgermeester spreken!" riep hij.

Hinkende Hans, de man die mij dit vertelde, huiverde wanneer hij de vreemdeling nazei. Wat er precies gebeurde daarbinnen weten wij ook niet, en de waarheid zullen we wel nooit achterhalen. In ieder geval kwam na enige tijd de stadsraad naar buiten.

"Doe het niet voor mij, doe het voor uw kinderen!" riep de vreemdeling. "Ik heb u gewaarschuwd!"

Maar de stadsraad wilde niet naar de vreemdeling luisteren. De mensen zeiden dat hij een tovenaars was en scholden hem uit. Ze gooiden rot fruit naar hem, en bebroede eieren. Zo dreven ze hem naar de stadspoort. Hoewel de bevolking hem

nog steeds na zat, bleef hij daar stokstijf staan. Hij staarde naar een grote bruine rat. Toen zette hij het op een rennen. Hij sprong hals over kop de rivier in. Zijn verdronken lichaam werd een paar dagen later gevonden.

Dat was de eerste vreemdeling.



De vondst van het lichaam ging echter voorbij aan de meeste mensen in de stad. Ze hadden het veel te druk met wat anders, want na die ene bruine rat waren er veel meer van die soort gezien. Ze leken inmiddels overal te zitten.

Hinkende Hans gruwet nog steeds als hij erover verteld. "Ik lag in bed. Het was in het holst van de nacht, dus het was pikdonker. Er knaagde iets aan mijn teen," zegt hij. En dan laat hij zijn voet zien. Van één teen is nog maar de helft over.

Ik kan me zelf weinig van herinneren van die tijd. Wel weet ik dat ik honger had. De molens maalden niet meer, de graanvelden wuifden niet meer. Het werd stil op de havenkade. De volwassenen keken verontrust. Het baarde hen zorgen dat de ratten aan de welvaart knaagden.



Toen kwam de tweede vreemdeling in de stad. Hij zag eruit als een molenaarsgezel. Hij droeg een witte hobbezak, een slobberbroek, en een vreemd hoedje: een frygische muts. Hij vermaakte de meisjes met zijn fluitspel. Zij dansten naar zijn pijpen. Hij bleef zitten, want hij liep mank. Dat kwam door een ongeluk met een molensteen, zo had hij Hinkende Hans verteld.

Waar de vorige vreemdeling als tovenaars de stad was uitgejouwd, zo werd deze als tovenaars onthaald. Hij beweerde namelijk dat hij de welvaart in de stad zou kunnen terugbrengen. Dat was wel naar de oren van de stadsraad. Alleen konden ze het niet eens worden over de beloning. De vreemdeling wilde veel geld hebben. Hij zag natuurlijk ook wel dat de gevels van goud waren gemaakt.

Hinkende Hans loopt rood aan als hij hierover vertelt. Woedend is hij dan. Want de stadsraad had nauwelijks nog geld. Er waren zelfs enorme schulden gemaakt in andere steden. De bevolking waarschuwde de stadsraad voor een bankroet. Toch zegde de raad de vreemdeling het geld toe.

Hij ging aan het werk.

Toen de ratten uit de stad verdwenen waren, durfden de schuldeisers er weer binnen te gaan. Die namen het laatste geld mee. Ze schraapten zelfs het resterende goud van de gevels.

De vreemdeling kwam bij de stadsraad, maar voor hem was niets meer over. "We geven geen geld aan een tovenaars," zei de stadsraad. "We moeten niets hebben van

je duivelse praktijken."

De bevolking joeg de vreemdeling de stad uit. Ze gooiden nu met stenen en drek, want het rotte fruit hadden ze zelf al opgegeten. De eieren waarschijnlijk ook. Een steen raakte de vreemdeling tegen het hoofd. Daardoor viel hij in de rivier en verdronk. De stadsraad dacht, dat de stad daarmee van alle problemen af was.



Er kwam echter een derde vreemdeling naar de stad. Hij kwam in een koets van vreemde makelij. Toen hij uitstapte op het marktplein, steunde hij op een wandelstok. De stok had een sierlijke gouden knop met een ingezette karbonkel. Waarschijnlijk was die wandelstok meer waard dan alle bezittingen van de stad, zei Hinkende Hans.

De vreemdeling sprak lang met de stadsraad. De bevolking verzamelde zich inmiddels voor het raadhuis. Iedereen merkte wel dat er iets ernstigs aan de hand was. Dit werd bevestigd, toen de stadsraad met ernstige gezichten op het balkon verscheen.

"Deze heer komt genoegdoening eisen voor het geld dat wij de rattenvanger onthouden hebben," zei de burgermeester.



Wat volgde weet ik nog. Alle kinderen werden opgepakt. Ik werd uit mijn bed gesleurd. We moesten ons opstellen in een lange rij. De koets van de vreemdeling stond vooraan. Eén keer keek hij uit het raam. Ik zag een grote bruine rat op zijn schouder zitten. Ik schrok en ik wilde naar huis. Maar de soldaten dreven ons de stad uit.

Vele dagen later kwamen we hier in de mijnen terecht. Bleek als kobolden delven we dag en nacht goud. Daarmee moeten we de schuld van de stad afbetalen, en rente op rente. Maar ik denk niet dat Hinkende Hans ons ooit laat gaan. Als het zijn zweep niet is, dan zijn het wel de ratten die ons hier binnenhouden. Ze zijn ontelbaar. Maar ach, de weg naar huis ben ik vergeten. Lang en gelukkig zal ik niet meer leven.

© Jack Schlimazlnik, 2012



Voorgaand verhaal is geschreven voor de Grimmige Verhalenwedstrijd. Ik heb het verhaal echter nooit ingezonden.

Het verhaal mocht maximaal 1000 woorden lang zijn, en moest "iets" met de sprookjes van Grimm te maken hebben. De hoofdprijs was een voordracht van het verhaal. Voor het eerst heb ik daarmee rekening gehouden, de zinnen zitten nu anders in elkaar dan wanneer ik schrijf voor het "visuele" lezen; deels heb ik mezelf gewoon tijdens het typen gedikteerd. Ik lees mijn werk (of dat van anderen) namelijk nooit hardop, ik hou er ook niet van om voorgelezen te worden (of om een luisterboek aan te moeten horen).

Al met al vind ik het verhaal daarom minder prettig lezen dan mijn andere verhalen. Bovendien lijkt het mij moeilijker om bepaalde verbanden te leggen in een voorgelezen tekst. Door de sprookjesvorm te gebruiken (herhalingen, bij voorkeur drie keer hetzelfde noemen, zijn toegestaan) hoopte ik die structuur wel helder te krijgen. De diverse verwijzingen zullen de meeste lezers vermoedelijk ontgaan, maar ik vond het te belangrijk voor de beleving en heb ze erin laten staan.

Wie belangstelling heeft voor de sage waarop Kinderschuld is gebaseerd, kan ik de weg naar de stad wèl vertellen (ik ben er regelmatig geweest).